

Αυτά λέγονταν σπίτια του λογιωτάτου. Στο βάθος απέραντος κήπος, από λεμονόδεντρα και διάφορα άλλα οπωροφόρα.

Από την αυλή των σπιτιών αυτών περνούσε στενό πέτρινο αυλάκι που έπαιρνε νερό από τη μικρή τρυπού του Μαρρί που έτρεχε δικαιωματικά μέρα και νύκτα και πότιζε το απέραντο εκείνο περβόλι... Σ' αυτά τα αρχαϊκά σπίτια ήταν εγκατεστημένος ο Παντελής ο Πελεκάνος που καταγόταν από το Έξω Μετόχι.

Προχωρούσαμε στη συνέχεια με την εικόνα σ' ένα χωματένιο δρόμο, που αριστερά ήταν τα χωράφια και οι ελιές της Αγίας Μαρίνας μέχρι της κατοικίας του Δήμου του Παυλή και του δασκάλου κου Λογγίνου. Δεξιά του χωματόδρομου ο ποταμός που κυλούσε τα νερά του προς το θερκί του νερόμυλου Μαρρή.

Φτάναμε έτσι στο μεγάλο καφενέ της ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ με μεγάλη πλακόστρωτη θεράντα πάνω από τον ποταμό και στο θεόρατο πλάτανο της Φανερωμένης, που έρριχνε τη πυκνή σκιά του σ' όλη τη πλακόστρωτη αυλή του μεγάλου καφενέ.

Το καφενείο τούτο το δούλευε για χρόνια πολλά ο Παυλής του Λεφτέρη. Εδώ καθόντουσαν μετά την θεία Λειτουργία - κάθε Κυριακή - το εκκλησίασμα από το Σεράγιο και τη Καμάρα για να πάρουν τον πρωινό καφέ τους ή το τσάι τους (τον χειμώνα) με λίγο κονιάκ που πρόσθετε στο τσάι ο καφετζής, ή τη ζεστή... σουμάδα τους. Το καλοκαίρι ήταν απογευματινό εν-

τευκτήριο της νεολαίας κάτω από τη πυκνή και δροσερή - λόγω και του ποταμού - σκιά του μεγάλου πλατάνου.

Στο καφενείο σταματούσε η λιτανεία για τη καθιερωμένη παράκληση και προχωρούσε από το χωματένιο δρόμο προς τις κατοικίες του Παυλή του Λεφτέρη, της Ελενίτσας του Νικολή του Ασιέκατου, του Αρκυρού, του Αντώνη του Κολλίση, του Δημήτρη του Κουκουμά, του Χατζηκωστή, του Τσοπάνη και του Κωσταντή του Βιολάρη.

Επιστρέφοντας από αυτό τον τελευταίο συνοικισμό γύριζε προς την εκκλησιά, έμπαινε από την Ανατολική είσοδο της αυλής κοντά στο Θεόρατο κυπαρίσσι, κατέβαινε στο νάρθηκα, έμπαινε στην εκκλησιά, τοποθετούνταν τα πάντα στη θέση τους και γινόταν η απόλυση.

Στα πιο παλιά χρόνια αυτή η μοναδική λιτανεία της ολόχρυσης εικόνας της Αγίας Μαρίνας έφτανε μέχρι το Σεράγιο, προχωρούσε μέχρι το σπίτι του Γιωρκή του Φιλιππή, - απ' όπου άρχιζε ο συνοικισμός των Μοργιάννηδων που εκκλησιαστικά ανήκαν στο ΤΙΜΙΟ ΣΤΑΥΡΟ ΤΗΣ ΧΡΥΣΙΔΑΣ - και επιστρέφοντας προχωρούσε προς τον νερόμυλο ΣΤΕΦΑΝΟ, σταματούσε στις Πιερίνες και κατεβαίνοντας της Χατζημαλλούς, έπαιρνε τον κεντρικό δρόμο της Επιστροφής.

Γ.Α. ΚΟΡΕΛΛΗΣ

ΣΤΟΝ ΠΕΝΤΑΔΑΚΤΥΛΟΝ

Οι μούττες σου τζιαι οι κρεμμοί
σεντούτζια εν που γινήκαν,
τζιει μέσα τζιει ήρωες
ούλλοι εν που θαφτήκαν.

Σεντόνια εν οι μερσινιές
τζι' οι δάφνες μαουλουτζια
με τούτα εσσιεπαστήκασι
οσ' άθαφτοι εμείναν.

Καντήλες εν οι πέφτισοι σου
τζι' οι νύσιοι ιταρέδες
π' άφτουςιν εις τα μνήματα
τζιαι φέγγουν νύχτες μέρες.

Τα πέντε τα δακτύλια σου
σταυροί εν που γινήκαν
τζιαι πάνω εις τα μνήματα
ούλλοι τους εν που μπήκαν.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΑΣΗΣ
ΑΝ/ΧΗΣ Π/Ζ

Από την ποιητική συλλογή
«ΠΟΥ ΤΗΝ ΚΑΡΚΙΑΝ ΜΟΥ ΤΗΝ ΡΑΪΣΜΕΝΗΝ»